

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Tost/37/2018
Identifikačné číslo spisu: 9518100215
Dátum vydania rozhodnutia: 3. decembra 2018
Meno a priezvisko: JUDr. Štefan Michálik
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:9518100215.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálika, sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí konanom 3. decembra 2018 v Bratislave, v trestnej veci obvineného Bc. Q. F. a spol. za obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 Trestného zákona v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona a iné, o sťažnosti obvineného Bc. Q. F. proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica zo 7. novembra 2018, sp. zn. 5Tp/16/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť obvineného Bc. Q. F. sa z a m i e t a.

O d ô v o d n e n i e

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len „súd“), uznesením zo 7. novembra 2018, sp. zn. 5Tp/16/2018, rozhodol tak, že podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietol žiadosť obvineného Bc. Q. F., z 15.10.2018, doručenú 17.10.2018, o prepustenie z väzby na slobodu. Podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku súd väzbu obvineného nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka. Proti tomuto uzneseniu podal obvinený Bc. Q. F. v zákonnej lehote sťažnosť, ktorú bližšie neodôvodnil. Najvyšší súd ako súd nadriadený (§ 190 ods. 2 písm. b/ Tr. por.) po preskúmaní veci zistil, že sťažnosť odsúdeného je prípustná, bola podaná oprávnenou osobou, v zákonom stanovenej lehote a na zákonom určenom mieste (§ 187 ods. 1, § 186 ods. 1, § 558 ods. 3 Tr. por.). Na jej podklade v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia a konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že nie je dôvodná. Najvyšší súd Slovenskej republiky z obsahu spisového materiálu zistil, že obvineným Bc. Q. F. a V. F. bolo vznesené obvinenie uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Národnej protizločineckej jednotky, expozitúry Východ v Košiciach, pod sp. zn. PPZ-636/NKA-PZ-VY-2018 z 20.9.2018, ktorým bolo podľa § 199 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie za obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 Trestného zákona v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, v jednočinnom súbehu so zločinom nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 295 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona a prečinom nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa mali dopustiť obvinení na skutkovom základe tam uvedenom. Obvinený Bc. Q. F. bol obmedzený na osobnej slobode zadržaním

dňa 19.9.2018 o 15.45 hod. Dňa 20.9.2018 podal prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR návrh na vzatie do väzby obvineného Bc. Q. F. z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por. Obvinený bol dňa 21.9.2018 vypočutý sudcom pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica pred rozhodnutím o vzatí do väzby. Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, uznesením z 21.9.2018, sp. zn. 5Tp 16/2018, podľa § 87 ods. 2 Trestného poriadku z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por. zbral obvineného do väzby s tým, že lehota trvania väzby obvineného začala plynúť dňa 19.9.2018 od 07.50 hod a vykoná sa v Ústave na výkon väzby a v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Košiciach. Podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. súd neprijal písomný sľub obvineného z 21.9.2018 a podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. súd nenariadil nad obvineným dohľad probačného a mediáčného úradníka. Následne vyšetrovateľ v tom istom konaní dňa 28.9.2018 vzniesol obvinenie Bc. Q. F. za zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. b/ Trestného zákona, vo forme účasti podľa § 21 ods. 1 písm. b/ Trestného zákona na skutkovom základe tam uvedenom. Dňa 17.10.2018 obvinený predložil súdu žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, ktorej prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR nevyhovet. Obvinený v žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu uviedol, že má za to, že dôvody väzby v čase rozhodovania o návrhu na vzatie do väzby neboli dané, pričom sťažnosť nepodal na základe usmernenia vtedy zastupujúceho obhajcu. Súčasne v žiadosti uviedol, že sa vzdáva práva byť vypočutý. O žiadosti obvineného o prepustenie z väzby na slobodu rozhodol súd uznesením zo 7. novembra 2018, sp. zn. 5Tp/16/2018. Podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku, obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených, alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie. Podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku, obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval, alebo ktorým hrozil. Podľa § 72 ods. 2 Trestného poriadku, konať a rozhodovať možno len o väzbe osoby, proti ktorej bolo vznesené obvinenie. Odôvodnenie rozhodnutia o väzbe obsahuje aj uvedenie skutkových okolností, o ktoré sa výrok rozhodnutia o väzbe opiera. O väzbe koná a rozhoduje súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie, ktorý nie je pri vymedzení dôvodov väzby návrhom prokurátora viazaný. O sťažnosti proti rozhodnutiu súdu alebo sudcu pre prípravné konanie o väzbe koná a rozhoduje nadriadený súd. Pred rozhodnutím o väzbe musí byť obvinený vypočutý; o čase a mieste výsluchu sa vhodným spôsobom upovedomí prokurátor, obvinený a jeho obhajca, ak je dosiahnuteľný. Predseda senátu alebo sudca pre prípravné konanie vypočuje obvineného, a potom umožní prísediacim alebo sudcom, prokurátorovi a obhajcovi položiť obvinenému otázky týkajúce sa rozhodnutia o väzbe; bez výsluchu obvineného možno rozhodnúť o väzbe len vtedy, ak obvinený výslovne požiadal, aby sa konalo v jeho neprítomnosti, alebo ak zdravotný stav obvineného neumožňuje jeho výsluch. Zástupca záujmového združenia alebo iná osoba ponúkajúca záruku alebo peňažnú záruku sa upovedomí o výsluchu, ak je to potrebné. Návrhy a žiadosti prokurátora sa bezodkladne doručia obvinenému a žiadosti obvineného alebo iných osôb, podané v jeho prospech prokurátorovi tak, aby sa k nim prokurátor a obvinený mali možnosť pred rozhodnutím o väzbe vyjadriť; to platí aj o dôvodoch, pre ktoré má súd rozhodnúť o predĺžení celkovej lehoty väzby podľa § 76a. Rozhodnutím o väzbe sa v zmysle § 72 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku rozumie rozhodnutie o prepustení z väzby a o zamietnutí žiadosti o prepustenie obvineného z väzby; za takúto žiadosť sa považuje aj žiadosť o nahradenie väzby. Podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku, obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhovet, predloží ju bez meškania so svojím stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť. K predmetnej veci je potrebné predovšetkým uviesť, že doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutky, pre ktoré je trestné

stíhanie vedené, boli spáchané, pričom existuje dôvodné podozrenie, že tieto skutky spáchal obvinený. S poukazom na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, pre počiatočné štádium väzby postačuje existencia, resp. trvanie dôvodného podozrenia (*conditio sine qua non* zákonnosti väzby), že zadržaná osoba spáchala trestný čin. Po uplynutí určitého času však už splnenie tejto podmienky nestačí a treba zistiť, či sú dané aj iné dôvody ospravedlňujúce pozbavenie slobody a či sú relevantné a dostačujúce. Môže ísť buď o tie dôvody, ktoré sú uvedené v čl. 5 ods. 1 písm. c/ Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, alebo tie, ktoré vyplývajú z vnútroštátneho zákonodarstva (§ 71 Trestného poriadku) (*mutatis mutandis* Toth c. Rakúsko z 12. 12. 1991). Pokiaľ ide o tzv. materiálne podmienky väzby, ktorými sú dôvodnosť trestného stíhania a existencia niektorého z dôvodov väzby, najvyšší súd konštatuje, že aj v súčasnom štádiu konania sú naplnené do takej miery, aby odôvodňovali ďalšie pretrvávanie väzby. K oslabeniu dôvodného podozrenia by došlo jedine v prípade, pokiaľ by ďalšie dokazovanie podstatným spôsobom narušilo vierohodnosť dôkazov preukazujúcich vinu obvineného. Pri vykonávaní dokazovania však nedošlo k takej zmene dôkaznej situácie v prospech obvineného, aby sa podozrenie zo spáchania trestnej činnosti rozptýlilo, alebo výrazne zoslabilo. Na dôvode tzv. kolúznej a preventívnej väzby sa doposiaľ vykonaným vyšetrovaním nič nezmenilo, dôvody väzby sú rovnaké, ako boli ustálené pri rozhodovaní sudcu pre prípravné konanie špecializovaného trestného súdu o vzatí obvineného do väzby. Vo vzťahu ku konkrétnym skutočnostiam, odôvodňujúcim obavu z toho, že sa obvinený bude správať spôsobom predpokladaným v ustanovení § 71 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por., odkazuje pritom Najvyšší súd Slovenskej republiky na už v danej veci skôr vydané väzobné rozhodnutie. Najvyšší súd si závery súdu osvojuje a v ďalšom na ne odkazuje. Na záver ešte najvyšší súd dodáva, že výklad pojmu „konkrétna skutočnosť“ je vecou súdu, ktorý na základe skutkových okolností a dôkaznej situácie v konkrétnej trestnej veci v čase rozhodnutia o väzbe (čiže aj o zamietnutí žiadosti o prepustenie obvineného z väzby) posúdi, či vzatie obvineného do väzby a jeho ďalšie držanie v nej je opatrením nevyhnutným na dosiahnutie účelu trestného konania a či tento účel nemožno dosiahnuť inak. V posudzovanej veci tieto konkrétne skutočnosti zakladajúce u obvineného dôvody kolúznej a preventívnej väzby vyplývajú z povahy a charakteru trestnej činnosti, ktorá mu je kladená za vinu, kde táto mala byť páchaná plánovite a organizovane. Na základe uvedených skutočností najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.